

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Система ліцензування та сертифікації у будівництві

**ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ У БУДІВНИЦТВІ
ЗГІДНО З ТЕХНІЧНИМ РЕГЛАМЕНТОМ
БУДІВЕЛЬНИХ ВИРОБІВ, БУДІВЕЛЬ І СПОРУД
Порядок оцінювання відповідності продукції
встановленим вимогам**

ДСТУ Б А.1.2-2:2009

Київ
Мінрегіонбуд України
2010

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО:

Державне підприємство "Центр з сертифікації будівельних матеріалів, виробів та конструкцій
"СЕПРОКІЇВБУДПРОЕКТ"

РОЗРОБНИКИ: **А. Сафаров**, канд. техн. наук (науковий керівник); **Т. Батрак**; **В. Греськів**
За участю (**М. Гринберг**; **Г. Шарапов**)

ВНЕСЕНО: Управління технічного регулювання у будівництві Мінрегіонбуду України

2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ:

наказ Мінрегіонбуду від 12.11.2009 №488

3 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

**Право власності на цей документ належить державі.
Цей документ не може бути повністю чи частково відтворений,
тиражований і розповсюджений як офіційне видання без дозволу
Міністерства регіонального розвитку та будівництва України**

© Мінрегіонбуд України, 2010

Офіційний видавець нормативних документів
у галузі будівництва і промисловості будівельних матеріалів
Мінрегіонбуду України
Державне підприємство "Укрархбудінформ"

ЗМІСТ

	С.
Вступ	IV
1 Сфера застосування.....	1
2 Нормативні посилання.....	1
3 Терміни та визначення понять.....	2
4 Загальні положення	2
5 Порядок проведення робіт із підтвердження відповідності.....	3
6 Загальні правила та порядок проведення робіт з оцінювання.....	5
7 Конфіденційність.....	8
8 Апеляції	8
9 Фінансування робіт	9
Додаток А	
Системи оцінки відповідності виробів із прив'язкою до модулів	10
Додаток Б	
Форма заявки на проведення сертифікації виробів.....	11
Додаток В	
Форма рішення за заявкою на проведення оцінки відповідності виробів за системою (модулем)	13
Додаток Г	
Ліцензійна угода	14
Бібліографія	16

ВСТУП

Оцінювання відповідності у будівництві згідно з Технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20 грудня 2006 року № 1764, здійснюється відповідно до чинного законодавства України, національних стандартів, а також міжнародних вимог та правил у сфері оцінювання відповідності продукції.

Метою стандарту є встановлення порядку оцінювання відповідності продукції вимогам Технічного регламенту будівельних виробів, будівель і споруд шляхом складання декларації виробником або сертифікації призначеним в установленому порядку органом оцінки відповідності.

Реалізація стандарту буде сприяти зближенню положень системи підтвердження відповідності продукції у будівельній галузі України з чинними у державах-членах Європейського Союзу законами, підзаконними актами, регламентами та адміністративними положеннями.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**Система ліцензування та сертифікації у будівництві
ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ У БУДІВНИЦТВІ ЗГІДНО З ТЕХНІЧНИМ
РЕГЛАМЕНТОМ БУДІВЕЛЬНИХ ВИРОБІВ, БУДІВЕЛЬ І СПОРУД
Порядок оцінювання відповідності продукції встановленим вимогам**

Система лицензирования и сертификации в строительстве
ОЦЕНКА СООТВЕТСТВИЯ В СТРОИТЕЛЬСТВЕ СОГЛАСНО ТЕХНИЧЕСКОМУ
РЕГЛАМЕНТУ СТРОИТЕЛЬНЫХ ИЗДЕЛИЙ, ЗДАНИЙ И СООРУЖЕНИЙ
Порядок оценки соответствия продукции установленным требованиям

Building licensing and certification system
BUILDING CONFORMITY ASSESSMENT SCHEME IN ACCORDING TECHNICAL
REGULATIONS

Product conformity assessment programme to the specified requirement

Чинний від **2010-07-01**

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт установлює порядок оцінювання відповідності продукції для підтвердження її відповідності вимогам Технічного регламенту будівельних виробів, будівель і споруд (далі - Технічний регламент).

Стандарт визначає системи оцінювання відповідності будівельних виробів, будівель і споруд (додаток А) та їх зв'язок із процедурами, встановленими Технічним регламентом.

Вимоги цього стандарту поширюються на всіх членів та учасників процедури оцінювання відповідності у будівництві.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті наведено посилання на такі нормативні документи:

Технічний регламент будівельних виробів, будівель і споруд, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20.12.2006 № 1764

ДСТУ Б А. 1.2-1:2007 Система ліцензування та сертифікації у будівництві. Оцінювання відповідності у будівництві згідно з Технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд. Основні положення

ДСТУ-Н Б А. 1.1-83:2008 Настанова. Керівний документ В щодо визначення контролю виробництва на підприємстві в технічних умовах на будівельні вироби.

ДСТУ-Н Б А. 1.1-89:2008 Настанова. Керівний документ К. Системи відповідності, роль та завдання нотифікованих органів у сфері директиви стосовно будівельних виробів

ДСТУ Б А. 1.2-4:2009 Система ліцензування та сертифікації у будівництві. Оцінювання відповідності у будівництві згідно з технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд. Реєстр декларацій відповідності, сертифікатів та бланки документів

ДСТУ ISO 19011-2003 Настанови щодо здійснення аудитів систем управління якістю і (або) екологічного управління

ДСТУ ISO 9001:2009 Системи управління якістю. Вимоги

ДСТУ ISO/IEC Guide 68:2008 Угоди щодо визнання та прийняття результатів оцінювання відповідності

ДСТУ ISO/IEC 17000:2007 Оцінювання відповідності. Словник та загальні принципи

ДСТУ 2296-93 Національний знак відповідності. Форма, розміри, технічні вимоги та правила застосування

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті використано терміни, що означають поняття, визначені в Законах України "Про стандартизацію" [2]; "Про підтвердження відповідності" [3]; "Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності" [4]; ДСТУ Б А.1.2-1; ДСТУ ISO/IEC17000.

4 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Підтвердження відповідності виробів вимогам Технічного регламенту здійснюється шляхом декларування відповідності виробником або сертифікації призначеним органом сертифікації з видачею, у разі позитивних її результатів, сертифіката (сертифікат системи контролю на виробництві або сертифікат відповідності виробу)

Така продукція маркується національним знаком відповідності згідно з правилами, встановленими постановою Кабінету Міністрів України від 29.11.2001 № 1599.

Примітка 1. Для процедур оцінювання відповідності відбираються зразки виробів, які вважаються придатними для використання за призначенням, мають необхідне маркування та технічну документацію, що містить інформацію щодо виробів відповідно до чинного законодавства.

Примітка 2. Декларація або сертифікат відповідності на вироби, на які поширюється дія інших технічних регламентів, повинні підтверджувати відповідність також вимогам цих технічних регламентів.

4.2 Підтвердження відповідності виробів вимогам Технічного регламенту шляхом декларування відповідності виробником та шляхом їх сертифікації здійснюється з використанням одного із таких модулів - однієї з систем оцінювання відповідності згідно з ДСТУ-Н Б А. 1.1-89;

1) модуль А (внутрішній контроль виробництва) - система 4 згідно з ДСТУ-Н Б А.1.1-89 (далі - А(4) містить:

- випробування виробником виробу певного типу;
- здійснення підприємством контролю за виробництвом;

2) модуль Аа (внутрішній контроль виробництва) - система 3 згідно з ДСТУ-Н Б А.1.1-89 (далі - Аа(3) містить:

- випробування органом оцінювання відповідності виробу певного типу;
- здійснення підприємством контролю за виробництвом;

3) модуль D (забезпечення якості виробництва) - система 2 згідно з ДСТУ-Н Б А. 1.1-89 (далі - D(2) містить:

- випробування виробником виробу певного типу;
- здійснення підприємством контролю за виробництвом;
- проведення органом оцінювання відповідності перевірки та оцінювання системи контролю виробництва

4) модуль D (забезпечення якості виробництва) - система 2+ згідно з ДСТУ-Н Б А.1.1-89 (далі - D(2+) містить:

- випробування виробником виробу певного типу;
- випробування виробником зразків виробу, відібраних на підприємстві відповідно до програми випробувань;
- здійснення підприємством контролю за виробництвом;
- проведення органом оцінювання відповідності перевірки та оцінювання системи контролю виробництва;
- проведення органом оцінювання відповідності постійного нагляду, аналізування та оцінювання системи контролю виробництва;

5) модуль В (перевірка типу) у комбінації з модулем D (забезпечення якості виробництва) - система 1 згідно з ДСТУ-Н Б А. 1.1-89 (далі - В+D(1)) містить:

- здійснення підприємством контролю виробництва;
- випробування виробником зразків виробу, відібраних на підприємстві відповідно до програми випробувань;
- випробування органом оцінювання відповідності виробів певного типу;
- перевірка органом оцінювання відповідності системи управління якістю виробництва;
- проведення органом оцінювання відповідності постійного нагляду, аналізування та оцінювання системи управління якістю виробництва;

6) модуль В (перевірка типу) у комбінації з модулем F (перевірка продукції) - система 1+ згідно з ДСТУ-Н Б А. 1.1-89(далі-В+F(1+)) містить:

- здійснення підприємством контролю за виробництвом;
- випробування виробником зразків виробу, відібраних на підприємстві відповідно до програми випробувань;
- випробування органом оцінювання відповідності виробів певного типу; .
- проведення органом оцінювання відповідності постійного нагляду, аналізування та оцінювання системи контролю виробництва;
- контрольні випробування органом оцінювання відповідності зразків виробу, відібраних на підприємстві, ринку або будівельному майданчику відповідно до програми нагляду.

4.3 Модулі (системи оцінювання відповідності) встановлюють у стандартах, технічних умовах на вироби та зазначають у технічних свідоцтвах. При цьому, як правило, встановлюють декілька модулів (систем), які вважаються рівноцінними для ухвалення рішень щодо підтвердження відповідності продукції вимогам Технічного регламенту.

5 ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ РОБІТ ІЗ ПІДТВЕРДЖЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

5.1 Порядок проведення робіт із підтвердження відповідності шляхом декларування за системою А(4), Аа(3) містить:

- подання на реєстрацію декларації відповідності до органу з оцінювання відповідності;
- розгляд декларації та прийняття органом рішення щодо застосованого модуля (системи оцінювання відповідності) шляхом декларування;
- аналізування наданої разом із декларацією документації;
- прийняття рішення щодо реєстрації декларації в реєстрі органу;
- реєстрація декларації у реєстрі органу за позитивного рішення.

Примітка 1. Для системи Аа(3) орган бере участь у випробуванні зразків виробу.

Примітка 2. До декларації заявник додає технічну документацію, яка повинна охоплювати всі стадії проектування, виробництва і застосування виробу та давати можливість оцінити її відповідність вимогам Технічного регламенту.

Примітка 3. Декларацію реєструють на строк до трьох років.

Примітка 4. Заявник на підставі реєстрації декларації відповідності в реєстрі органу маркірує продукцію національним знаком відповідності.

5.2 Порядок підтвердження відповідності виробів вимогам Технічного регламенту, що здійснюється шляхом сертифікації в загальному випадку, містить:

5.2.1 Для всіх модулів (систем оцінювання відповідності):

- подання та розгляд заявки на сертифікацію виробу чи технічного контролю на виробництві на відповідність Технічному регламенту;
- аналізування наданої документації та визначення модуля (системи оцінювання відповідності) шляхом сертифікації;
- прийняття рішення за заявкою із зазначенням модуля (системи оцінювання відповідності).

5.2.2 Порядок проведення робіт із підтвердження відповідності за системами D(2); D(2+) містить:

- подання заявки на проведення перевірки та оцінювання системи контролю за виробництвом і декларації про відповідність виробу до органу оцінювання відповідності.
- розгляд заявки, декларації та прийняття органом рішення щодо проведення перевірки й оцінювання системи контролю за виробництвом та застосованого модуля (системи оцінювання відповідності);
- проведення перевірки системи контролю виробництва;
- прийняття рішення щодо реєстрації сертифіката технічного контролю на виробництві та декларації в реєстрі органу;
- підготовка програми нагляду, перевірки та оцінювання системи контролю виробництва (тільки для системи 2+);
- оформлення, реєстрація та видача сертифіката на систему контролю за виробництвом та реєстрація декларації у реєстрі органу;
- здійснення нагляду, аналізування та оцінювання системи контролю виробництва протягом терміну дії сертифіката на систему контролю за виробництвом (тільки для системи, 2+).

Примітка 1. До декларації додається така технічна документація:

- технічні характеристики та інша інформація про виріб, відповідність якого декларують;
- документитехнічного контролю виробництва на підприємстві.

Примітка 2. Відповідальність за відбір зразків та випробування покладається на виробника.

5.2.3 Для системи (B+D(1)):

- здійснення перевірки системи управління якістю на підприємстві,
- відбір та ідентифікація зразків певного типу для сертифікаційних випробувань;
 - проведення випробувань зразків певного типу в акредитованій випробувальній лабораторії;
 - прийняття рішення щодо видачі сертифіката відповідності;
 - підготовка програми нагляду за функціонуванням системи управління якістю;
 - укладання ліцензійної угоди;
 - оформлення, реєстрація та видача сертифіката;
 - проведення органом нагляду за функціонуванням системи управління якістю.

5.2.4 Проведення робіт за системою (B+F(1+)) передбачає:

- здійснення перевірки системи контролю виробництва на підприємстві;
- відбір та ідентифікація зразків певного типу для сертифікаційних випробувань;
- проведення сертифікаційних випробувань зразків певного типу;
- прийняття рішення щодо видачі сертифіката;
- укладання ліцензійної угоди;
- оформлення, реєстрація та видача сертифіката відповідності виробу;
- підготовка програми проведення нагляду за системою контролю виробництва;
- проведення органом нагляду, перевірки та оцінювання системи контролю виробництва;
- контрольні випробування органом зразків, відібраних на підприємстві, ринку або будівельному майданчику відповідно до програми нагляду.

Примітка 1. Орган може залучати для виконання робіт з оцінювання відповідності за субпідрядом інші організації (зокрема, призначені органи), зазначаючи про це у звітних документах та сертифікатах. При цьому орган, подаючи заявку на призначення, чітко зазначає своїх субпідрядників та роботу, яку вони будуть виконувати для оцінювання відповідності, а також орган має укласти договір субпідряду з кожним із субпідрядників. Відповідальність за проведені роботи з оцінювання відповідності залишається на призначеному органі, який залучає субпідрядника).

Примітка 2. Відповідальність за відбір зразків за системами (B+F(1+)) та (B+D(1)) покладається на призначений орган оцінювання відповідності.

Примітка 3. Виробник несе повну відповідальність за забезпечення відповідності продукції технічним регламентам (умовам), залучення третьої сторони не звільняє виробника від будь-яких його зобов'язань.

6 ЗАГАЛЬНІ ПРАВИЛА ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ РОБІТ З ОЦІНЮВАННЯ

6.1 Для проведення робіт із підтвердження відповідності за системами (B+D(1), B+F(1+), D(2), D(2+) замовник подає заявку до одного з призначених органів оцінювання відповідності. Форма заявки наведена в додатку Б.

Для систем Aa(3), A(4), D(2), D(2+) для розгляду та реєстрації до органу подається декларація про відповідність.

До заявки (декларації) додають технічну документацію в складі залежно від модуля (системи оцінювання відповідності) згідно з Технічним регламентом модулів оцінки відповідності, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 7 жовтня 2003 року № 1585.

6.2 Орган розглядає заявку і не пізніше одного місяця після її подання сповіщає заявника про своє рішення, яке повинно містити умови проведення робіт з оцінювання відповідності. Форма рішення наведена в додатку В (для проведення сертифікації технічного контролю виробництва рішення розробляє орган і подає на ухвалення при призначенні).

Копії рішення направляються:

- до випробувальної лабораторії, що буде проводити випробування;
- заявнику.

6.3 Аналізування наданої заявником документації проводиться з метою перевірки її відповідності встановленим вимогам. Програма аналізування визначається залежно від обраної системи оцінювання відповідності.

За результатами аналізування документації оформляють висновок.

6.4 Контроль виробництва на підприємстві

6.4.1 Контроль виробництва на підприємстві - це постійний внутрішній контроль, що здійснюється виробником для дотримання всіх вимог, прийнятих виробником, для досягнення виконання Технічного регламенту.

Всі вимоги, прийняті виробником, мають бути задокументовані. Ця документація забезпечує дотримання вимог до якості та уможливорює перевірку досягнення необхідних характеристик виробу та ефективності функціонування системи контролю виробництва.

Виробник є відповідальним за організацію ефективної системи контролю виробництва на підприємстві.

6.4.2 Під час перевірки системи контролю за виробництвом як попередня оцінка проводиться експертиза нормативної та технічної документації.

6.4.3 Перевірку системи контролю виробництва на підприємстві здійснюють органи, призначені на проведення цих робіт.

Перевірку проводять на відповідність вимогам ДСТУ-Н Б А. 1.1-83 щодо контролю виробництва на підприємстві, технічних умов на будівельні вироби, ДСТУ ISO 9001 та з врахуванням настанов ДСТУ ISO 19011 щодо здійснення аудитів системи управління якістю.

За результатами перевірки контролю виробництва на підприємстві оформлюється звіт у двох примірниках. Один примірник зберігається в органі, другий направляється заявнику. Звіт підписується членами комісії з перевірки і затверджується керівником органу.

6.5 Перевірка системи управління якістю

6.5.1 Перевірка системи управління якістю щодо виробництва виробів, які сертифікуються, проводиться з метою забезпечення впевненості в тому, що вироби, які випускаються підприємством, відповідають вимогам Технічного регламенту, всі технічні, адміністративні та людські чинники, що впливають на якість продукції, знаходяться під контролем, вироби незадовільної якості своєчасно виявляються, а підприємство вживає заходів щодо запобігання виготовленню такої продукції на постійній основі. Перевірку проводять на відповідність вимогам ДСТУ ISO 9001 з врахуванням настанов ДСТУ ISO 19011 щодо здійснення аудитів системи управління якістю.

6.5.2 Перевірку та оцінювання системи управління якістю проводять органи, що призначені на проведення цих робіт.

6.5.3 За результатами перевірки та оцінювання системи управління якістю оформлюється звіт у двох примірниках. Один примірник зберігається в органі, другий направляється заявнику. Звіт підписується членами комісії і затверджується керівником органу.

6.6 Проведення випробувань із метою сертифікації

6.6.1 Випробування виробів із метою сертифікації проводяться випробувальною лабораторією (центром), акредитованою на проведення певних видів випробувань, які передбачені нормативними документами на виріб, або на проведення випробувань цього виробу.

Примітка. У разі, якщо вироби є великогабаритними або нетранспортабельними, або потребують монтажу на місці експлуатації, або необхідно використання унікального випробувального обладнання тощо, допускається сертифікаційні випробування проводити на підприємстві-виробнику з використанням його випробувального обладнання та засобів вимірювальної техніки, які відповідають встановленим вимогам. Випробування повинні проводити фахівці акредитованої випробувальної лабораторії.

6.6.2 Заявник надає зразки виробу для випробувань та технічну документацію на них.

6.6.3 Правила та порядок відбору зразків встановлюються органом для систем (B+D(1), B+F(1+)). Кількість зразків для випробувань відбирають згідно з процедурою оцінювання відповідності конкретної продукції, визначеною у регламентних технічних умовах (далі - РТУ).

Для інших систем - (D(2), D (2+), Aa(3), A(4)) виробник відбирає зразки продукції за правилами та порядком, встановленими в технічній документації підприємства, але в кількості, що встановлена в РТУ.

Ідентифікація продукції проводиться органом або за його дорученням іншою уповноваженою ним організацією. При цьому для продукції, що імпортується, в акті ідентифікації продукції зазначається код УКТ ЗЕД (перших чотири знаки).

6.6.4 За позитивних результатів випробувань випробувальна лабораторія оформляє та передає протоколи випробувань органу і заявнику.

6.6.5 У разі отримання негативних результатів хоча б з одного з показників випробування з метою сертифікації припиняються, інформація про негативні результати подається заявнику та органу.

6.6.6 Повторні випробування можуть бути проведені тільки після надання органу переконливих доказів проведення підприємством коригувальних заходів щодо усунення причин, що викликали невідповідність.

6.6.7 Зразки продукції, що пройшли випробування з метою сертифікації, в тому числі руйнівні, залишаються власністю заявника. Порядок списання, утилізації і повернення зразків та зберігання зразків-свідків повинен бути регламентований документацією органу.

6.7 Видача сертифіката відповідності

6.7.1 Сертифікат видається виключно призначеним органом оцінювання відповідності. Термін дії сертифіката встановлює орган, але не більше трьох років.

6.7.2 За наявності протоколів із позитивними результатами випробувань, звіту перевірки системи управління якістю або контролю виробництва на підприємстві, залежно від прийнятої системи оцінювання відповідності, орган оформляє сертифікат відповідності чи сертифікат технічного контролю виробництва, реєструє їх у реєстрі згідно з ДСТУ Б А. 1.2-4 та видає заявнику. При цьому із заявником укладається ліцензійна угода за формою додатка Г при видачі сертифіката відповідності на виріб.

Форми сертифікатів відповідності, затверджені Держспоживстандартом України, наведені в ДСТУ Б А. 1.2-4.

Заявник на підставі отриманого сертифіката відповідності маркірує продукцію національним знаком відповідності.

6.7.3 Сертифікат відповідності системи технічного контролю виробництва видається за позитивних результатів робіт за системою D(2) та D(2+).

Сертифікат відповідності виробу видається за позитивних результатів робіт за системами сертифікації (B+D(1), B+F(1+)).

6.7.4 За бажанням заявника йому може бути додатково виданий оригінал сертифіката відповідності російською мовою з тим же номером і датою видачі.

6.7.5 До сертифіката відповідності може додаватись додаток за формою, встановленою ДСТУ Б А.1.2-4. У разі розширення переліку (номенклатури, асортименту) продукції заміна додатків до сертифікатів відповідності не допускається, повинен видаватися новий сертифікат відповідності з новим додатком.

6.7.6 Якщо випробування продукції за окремими показниками проводились декількома акредитованими (атестованими) лабораторіями (центрами), то сертифікат відповідності видається за наявності всіх необхідних протоколів з позитивними результатами випробувань. У цьому випадку в сертифікаті відповідності перелічують усі протоколи випробувань із зазначенням випробувальних лабораторій (центрів), що проводили випробування, а також визнані сертифікати (за їх наявності). Термін дії сертифіката відповідності та ліцензійної угоди не продовжується. Для отримання сертифіката відповідності на новий термін заявник не пізніше ніж за три місяці до закінчення його дії направляє до органу заявку відповідно до 6.1.

6.7.7 У разі внесення змін до конструкції (складу) виробу або технології його виготовлення, що можуть вплинути на показники, які підтверджені під час сертифікації, заявник зобов'язаний попередньо повідомити про це орган, з яким укладено ліцензійну угоду. Орган приймає рішення про необхідність проведення контрольних випробувань або перевірки системи контролю виробництва на підприємстві.

6.8 Визнання сертифіката відповідності, що виданий органами країн

6.8.1 Рішення про визнання сертифікатів, виданих органами інших країн на продукцію, що імпортується в Україну, приймає орган. Процедура визнання повинні бути задокументовані і відповідати ДСТУ ISO/IEC Guide 68. Результатом визнання сертифікатів інших країн є свідоцтво про визнання або сертифікат відповідності продукції Технічному регламенту.

6.9 Нагляд за системою контролю на виробництві та системою управління якістю

6.9.1 Нагляд за системою контролю виробництва виробів та системою управління якістю здійснює орган, який видав сертифікат протягом усього терміну його дії.

До участі у проведенні нагляду можуть залучатися фахівці контролюючих організацій для забезпечення вірогідності інформації щодо спеціальних питань контролю.

6.9.2 Обсяг, періодичність та форми нагляду встановлюються органом у кожному конкретному випадку за результатами проведення оцінювання відповідності і регламентуються програмою нагляду, яка розробляється органом і затверджується його керівником.

Програма нагляду розробляється залежно від системи оцінювання відповідності, що застосовувалася, з урахуванням вимог ДСТУ ISO 9001, ДСТУ Н Б А 1.1-83 та настанов ДСТУ ISO 19011. За результатами нагляду орган приймає одне з таких рішень:

- підтвердити дію сертифіката відповідності чи сертифіката технічного контролю виробництва;
- призупинити дію сертифіката відповідності чи сертифіката технічного контролю виробництва;
- скасувати дію сертифіката відповідності чи сертифіката технічного контролю виробництва;

Примітка. Документовані процедури нагляду розробляються органом і подаються на розгляд із комплектом документів на призначення.

6.9.3 За результатами нагляду орган може призупинити або скасувати дію ліцензійної угоди та сертифіката відповідності чи сертифіката технічного контролю виробництва у разі:

- порушення вимог, що ставляться до виробу;
- порушення вимог із технології виготовлення, правил приймання, методів контролю та випробувань, позначення виробів, що узгоджені з органом під час проведення оцінювання відповідності;
- зміни нормативних документів на вироби або на методи їх випробувань без попереднього погодження органом;
- зміни конструкції (складу), комплектності або технології виготовлення виробів без попереднього погодження органом.
- якщо заявник не виконав фінансових зобов'язань перед органом;
- наявності офіційного прохання виробника та /або заявника.

6.9.4 Рішення щодо призупинення дії ліцензійної угоди та сертифіката відповідності чи сертифіката технічного контролю виробництва приймається у разі, якщо вжиттям коригувальних заходів, погоджених органом, підприємство може усунути виявлені причини невідповідності та без проведення повторних випробувань акредитованою випробувальною лабораторією підтвердити відповідність виробу вимогам Технічного регламенту. У протилежному разі ліцензійна угода та сертифікат скасовуються.

6.9.5 Дія сертифіката відповідності чи сертифіката технічного контролю виробництва припиняється з моменту вилучення його з реєстру органу згідно з ДСТУ Б А. 1.2-4.

6.9.6 У разі призупинення дії сертифіката здійснюються такі коригувальні заходи.

Орган:

- інформує про призупинення чи відновлення дії сертифіката відповідності: заявника, Мінрегіонбуд, реєстр Держспоживстандарту і Державної митної служби та інші зацікавлені організації;
- встановлює термін вжиття коригувальних заходів;
- контролює виконання заявником коригувальних заходів.

Заявник:

- визначає обсяг виробленої невідповідної продукції та відповідне маркування для ідентифікації виробів, вироблених до і після вжиття коригувальних заходів;
- повідомляє споживачів про небезпеку (або небажаність) застосування (експлуатацію) виробів та порядок усунення виявлених невідповідностей або обміну виробів;
- усуває невідповідність;
- вживає заходів для усунення причин виникнення невідповідності виробу.

6.9.7 У разі скасування сертифіката відповідності орган інформує про це Мінрегіонбуд, реєстр Держспоживстандарту і Державної митної служби та інші зацікавлені організації. Заявник повинен повернути оригінали сертифікатів та всі копії органу, який їх видав. Повернені оригінали та копії підлягають знищенню за актом.

7 КОНФІДЕНЦІЙНІСТЬ

7.1 Орган та організації, що діють за його дорученням, несуть відповідальність за розголошення комерційної або професійної таємниці щодо конфіденційної інформації.

8 АПЕЛЯЦІЇ

8.1 У разі виникнення спірних питань між заявником та органом оцінювання відповідності або незгоди заявника з діями та рішеннями органу заявник може подати скаргу (апеляцію) до апеляційної комісії при органі або оскаржити ці дії у судовому порядку.

8.2 Письмова апеляція подається заявником до органу не пізніше одного місяця після одержання повідомлення про прийняте рішення. Подання апеляції не зупиняє дії прийнятого рішення. Для розгляду кожної апеляції створюється апеляційна комісія.

8.3 Апеляція розглядається апеляційною комісією органу не пізніше одного місяця після її одержання.

8.4 Апеляційна комісія для розгляду апеляції повинна мати такі документи:

- апеляцію заявника;
- листування щодо спірного питання між заявником, випробувальною лабораторією та органом;
- протоколи випробувань продукції;
- зразки або фотознімки продукції;
- технічну документацію на продукцію відповідно до системи оцінювання відповідності (в разі необхідності).

Документація надається членам апеляційної комісії органом не пізніше ніж за два тижні до засідання комісії.

8.5 Заявник має право бути заслуханим на засіданні комісії.

8.6 Апеляційна комісія розглядає спірні питання конфіденційно. Під час прийняття рішення мають бути присутні тільки члени комісії у повному складі.

8.7 Апеляційна комісія, як правило, приймає одне з таких рішень:

- видати сертифікат;
- відмовити у видачі сертифіката;
- скасувати виданий сертифікат.

Рішення комісії письмово доводиться до відома заявника та органу.

8.8 Витрати, пов'язані з розглядом апеляції, несе кожна із сторін.

9 ФІНАНСУВАННЯ РОБІТ

9.1 Оплата робіт із підтвердження відповідності проводиться заявником згідно з правилами визначення вартості цих робіт, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 11.04.2002 № 485 "Про затвердження Правил визначення вартості робіт з підтвердження відповідності у законодавчо регульованій сфері" [10]. При цьому рівень платежів, що стягуються за здійснення процедур оцінювання відповідності аналогічної продукції, повинен бути однаковим для вітчизняних та іноземних заявників.

Примітка. Оплата робіт із підтвердження відповідності здійснюється за договором між заявником і органом.

ДОДАТОК А
(обов'язковий)

СИСТЕМИ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ ВИРОБІВ ІЗ ПРИВ'ЯЗКОЮ ДО МОДУЛІВ

Процедури з оцінювання відповідності за Технічним регламентом (ТР), в т.ч.: загальним переліком (1-8) - за п.19 ТР і розподілені на декларування та сертифікацію згідно з модулями А, D і В+D, В+F, а саме А1-А3 і D1-D4 - згідно з п.21 ТР; В1)-В6) - згідно з п.22 ТР	Шляхи підтвердження відповідності					
					Сертифікація	
	Модуль А (внутрішній контроль виробництва)		Модуль D (забезпечення якості виробництва)		Модуль В (перевірка типу) у комбінації з модулем D (забезпечення належної якості виробництва)	Модуль В (перевірка типу) у комбінації з модулем F (перевірка пропусків)
	Модифікація Аа (залучення органу)					
	Системи оцінювання відповідності згідно з додатком 1 ДСТУ-Н Б А. 1.1-89					
	4	3	2	2+	1	1+
Завдання для виробника						
1) А2, D1 Випробування виробником продукції певного типу	+	–	+	+	–	–
3) А3, D2 В1) Здійснення контролю за виробництвом на підприємстві	+	+	+	+	+	+
4) D3 Випробування виробником зразків продукції, відібраних на підприємстві відповідно до програм випробувань	–	–	–	+	–	–
6) В3) Подальше випробування виробником зразків виробу, відібраних на підприємстві відповідно до програми випробувань	–	–	–	–	+	+
Завдання для органу						
2) А1 В2) Випробування органом продукції певного типу	–	+	–	–	+	+
5) D4 Проведення органом перевірки та оцінки системи контролю за виробництвом	–	–	+	+	–	+
7) Проведення органом постійного нагляду, аналізу та оцінки систем контролю виробництва	–	–	–	+	–	+
8) В6) Випробування органом зразків виробу, відібраних на підприємстві, ринку або будівельному майданчику відповідно до програми аудиту	–	–	–	–	–	+
В4) Перевірка органом системи якості виробництва	–	–	–	–	+	–
В5) Проведення органом постійного нагляду, аналізу та оцінки систем якості виробництва	–	–	–	–	+	–

Примітка. Процедури сертифікації виробів за модулем В рекомендується використовувати на стадіях проектування та впровадження нової продукції, а за модулями D і F - на стадії її виробництва.

ДОДАТОК Б
(рекомендований)

ФОРМА ЗАЯВКИ НА ПРОВЕДЕННЯ СЕРТИФІКАЦІЇ ВИРОБІВ

*Назва органу, адреса**

**ЗАЯВКА на проведення оцінювання відповідності у
будівництві**

за модулем(системою) _____ відповідно до технічних регламентів

1 _____
(назва підприємства-виробника, постачальника (далі- заявник), адреса, код ЄДРПОУ)

в особі _____
(прізвище, ім'я, по батькові керівника та його посада)

заявляє, що _____
(назва виробів, код ДКПП, УК ТЗЕД)

виготовлений у вигляді одноразового виробу партією в кількості _____
(шт.; т; м²; м³ тощо),

випускається серійно** за _____
(назва та позначення нормативного документа виробника)

відповідає вимогам _____
(позначення та назви нормативних документів технічних регламентів)

і просить провести сертифікацію виробів на відповідність вимогам зазначених нормативних документів (технічних регламентів) за правилами оцінювання відповідності у будівництві.

2 Випробування з метою сертифікації прошу провести в _____
(назва атестованої (акредитованої)

випробувальної лабораторії (центра) та її адреса. У разі відсутності відомостей цей пункт не наводиться)

3 Заявник зобов'язується:

- виконувати всі умови сертифікації;
- забезпечувати стабільність показників (характеристик) виробів, що підтверджені сертифікатом відповідності;
- сплатити всі витрати за проведення сертифікації.

4 Замовник підтверджує, що одночасно з цією заявкою він не заявляв вищевказану продукцію на сертифікацію в інші органи з сертифікації.

5 Додаткові відомості _____

Керівник підприємства _____
(підпис, ініціали та прізвище)

Головний бухгалтер _____
(підпис, ініціали та прізвище)

М.П.

* У разі відсутності відомостей про орган оцінювання відповідності заявка подається до Мінрегіонбуду.

** Вноситься потрібне.

ДОДАТОК В
(рекомендований)

*Назва органу з оцінювання відповідності, адреса**

**Форма рішення за заявкою на проведення оцінки відповідності виробів
за системою (модулем)**

РІШЕННЯ

за заявкою на проведення сертифікації виробу

Розглянувши заявку _____
(назва підприємства-виробника, постачальника виробу)

від _____ на сертифікацію _____
(дата) (назва виробу, код ДКПП УКТ ЗЕД)

повідомляємо:

1 Сертифікація буде проведена на відповідність виробу вимогам _____

(позначення та назва Технічного регламенту, нормативних документів)

2 Система оцінювання відповідності міститиме:

- аналізування документації;
- випробування продукції з метою оцінювання відповідності;
- оцінювання системи контролю виробництва;
- оцінювання системи управління якістю виробництва;
- нагляд за системою контролю виробництва;
- нагляд за системою управління якістю виробництва

4 Випробування виробу будуть проведені у _____

(назва та адреса акредитованих випробувальних лабораторій)

5 Нагляд за системою контролю за виробництвом (за системою управління якістю) буде проводити

(назва організації та її адреса)

Періодичність проведення та форми нагляду наводяться в програмі нагляду.

6 Роботи проводяться на підставі _____
(господарських договорів аб о інших угод)

Керівник органу

(підпис, ініціали та прізвище)

Дата

ДОДАТОК Г
(рекомендований)

Зразок ліцензійної угоди

ЛІЦЕНЗІЙНА УГОДА

Від _____ 20 __ р.

№ _____

_____ (назва органу оцінювання відповідності)

zareєстрований за адресою: _____

що названий надалі "Органом оцінювання відповідності" та представлений _____

_____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові керівника)

цим надає _____

_____ (назва підприємства-виробника виробу)

zareєстрованому за адресою: _____

що назване надалі "ліцензіатом" та представлене _____

_____ (посада, прізвище, ім'я та по батькові керівника)

ліцензію на право застосування сертифіката відповідності, zareєстрованого в реєстрі органу _____ 20 __ р. за № _____, та маркуванням знаком відповідності кожної одиниці виробу, зазначеної в сертифікаті і виготовленої ліцензіатом протягом терміну дії цієї ліцензійної угоди, на підставі нижченаведеного:

1 ЛІЦЕНЗІАТ

1.1 Зобов'язується виконувати всі умови сертифікації продукції в оцінюванні відповідності у будівництві.

1.2 Зобов'язується забезпечити відповідність випущеної та поставленої продукції всім вимогам нормативних документів на виріб, що наведені в сертифікаті відповідності, а також зразкам, що пройшли випробування з метою сертифікації.

1.3 Зобов'язується забезпечити безперешкодний доступ представникам, що уповноважені органом з оцінювання відповідності, до всіх ділянок виробництва сертифікованого виробу без попереднього повідомлення.

1.4 Зобов'язується попередньо сповіщати орган з оцінювання відповідності про всі модернізації (модифікації) виробу, зміни в її конструкції (складі), технології виготовлення, методах випробувань та контролю, правилах приймання, що намічаються. Здійснює намічені модернізацію (модифікацію) та інші зміни тільки за згодою органу, що видав сертифікат.

1.5 Зобов'язується вести облік усіх рекламацій (претензій) на сертифікований виріб та негайно повідомляти про них орган з оцінювання відповідності.

1.6 Має право використовувати інформацію про сертифікований виріб з метою реклами.

1.7 Має право подавати апеляцію до органу з оцінювання відповідності з усіх розбіжностей, пов'язаних із сертифікацією виробу.

2 ОРГАН ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДНОСТІ

2.1 Зобов'язується виконувати постійний нагляд за сертифікованою системою контролю виробництва та сертифікованим виробом власними силами або силами уповноважених до виконання цих робіт представників органів із сертифікації систем управління якістю, інших організацій.

2.2 Зобов'язується завчасно, не пізніше ніж за шість місяців, інформувати рекомендованим листом (або іншим аналогічним способом) ліцензіата про зміни, що намічаються, чинних нормативних документів, якими встановлені обов'язкові вимоги.

3 ІНШІ УМОВИ

3.1 Ця угода набуває чинності з _____ і залишається в силі до _____
(дата)

_____, поки не буде скасована з обумовлених причин
(дата, але не більше трьох років)

або розірвана однією з сторін за умови повідомлення про це іншої сторони в установлені терміни.

3.2 У разі виникнення питання про скасування ліцензії встановлюються такі терміни залежно від причин:

Ситуація, що потребує попередження про скасування ліцензії	Термін завчасного попередження про скасування ліцензії
Бажання виробника припинити дію ліцензійної угоди	30 днів
Органом з оцінювання відповідності виробу виявлено небезпеку продукції для споживачів	Не встановлюється
Забезпечення відповідності виробу новим вимогам нормативних документів	За домовленістю
Невиконання фінансових зобов'язань за договором з виконавцем робіт	30 днів

Повідомлення про скасування ліцензії направляється другій стороні рекомендованим листом (або в інший спосіб) з наведенням причин скасування і дати припинення дії.

3.3 У випадках, якщо ліцензіат сповіщає орган оцінювання відповідності про власну непідготовленість прийняти нові вимоги у встановлені терміни, порушує терміни, або, якщо результати випробувань продукції на відповідність зміненим вимогам негативні, ліцензія вважається скасованою з часу введення в дію нових вимог.

3.4 Юридична відповідальність за якість сертифікованої продукції встановлюється чинним законодавством України.

Від органу оцінювання відповідності

Від ліцензіата

(посада)

(посада)

(підпис, ініціали та прізвище)

(підпис, ініціали та прізвище)

МП

МП

БІБЛІОГРАФІЯ

- 1 Технічний регламент будівельних виробів, будівель і споруд, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20.12.2006 № 1764
- 2 Закон України "Про стандартизацію"
- 3 Закон України "Про підтвердження відповідності"
- 4 Закон України "Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності"
- 5 Постанова Кабінету Міністрів України від 18.01.2003 № 56 "Про делегування повноважень щодо стандартизації у галузі будівництва і промисловості будівельних матеріалів"
- 6 Постанова Кабінету Міністрів України від 27.01.2007 № 59 "Про затвердження Порядку здійснення процедури призначення органів з оцінки відповідності продукції, процесів і послуг вимогам технічних регламентів"
- 7 Постанова Кабінету Міністрів України від 29.11.2001 № 1599 "Про затвердження опису та правил застосування національного знака відповідності"
- 8 Постанова Кабінету Міністрів України від 07.10.2003 № 1585 "Про затвердження Технічного регламенту модулів оцінки відповідності та вимог щодо маркування національним знаком відповідності, які застосовуються в технічних регламентах з підтвердження відповідності"
- 9 Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 09.07.2007 № 141 "Про затвердження форми заяви та переліку документів, які орган з оцінки відповідності подає щодо його призначення центральному органу виконавчої влади, на який покладено функції технічного регулювання у визначеній сфері діяльності"
- 10 Постанова Кабінету Міністрів України від 11.04.2002 № 485 "Про затвердження Правил визначення вартості робіт з підтвердження відповідності у законодавчо регульованій сфері"

Код УКНД 03.120.20

Ключові слова: оцінювання відповідності; орган оцінювання відповідності у будівництві; випробувальна лабораторія (центр); сертифікат відповідності; сертифікат технічного контролю виробництва; знак відповідності; виріб; системи; сертифікація; постійний нагляд; ліцензія; реєстр; апеляція.

Редактор - А.О.Луковська
Комп'ютерна верстка - В.Б.Чукашкіна

Формат 60x84¹/в. Папір офсетний. Гарнітура "Arial". Друк
офсетний.

Державне підприємство "Укрархбудінформ".
вул. М. Кривоноса, 2А, корп. 3, м. Київ-37, 03037, Україна.
Тел. 249-36-62

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців
ДК№ 690 від 27.11.2001 р.